

Nr. 2

Juni 2025

53. årg.

DARUM SOGN

Darum Kirke 18. maj 2025

Foto: Lasbo PhotoCare

Læs om: Sogneudflugt
 Årets konfirmationstale
 Darum Legatet

Prædiken ved årets konfirmation

478, Vi kommer til din, kirke, Gud
892, Troen er ikke en klippe
192, Hil dig, Frelser og Forsoner!
787, Du, som har tændt millioner af stjerner
Alle læsninger fra Bjergprædikenen:
Matt. 7,1-5; Matt. 7,13-14; Matt. 6,5-6.

Kære konfirmander!

I dag, når Gud bekræfter dåbens løfte til jer om at være med jer alle dage indtil verdens ende, så får I hver især et konfirmationsord fra salmebogen med på jeres videre vej.

Jeg har udvalgt konfirmationsordene til hver af jer, og selv om de lyder forskelligt, så handler de alle sammen om, hvad det vil sige at være døbt og dermed at være kristen.

Men konfirmation er jo en holdsport – en fællesaktivitet – og derfor skal I også have et konfirmationsord som hold, og det kommer fra Bibelen.

I Bjergprædikenen, som findes i Matthæusevangeliet, siger Jesus:

"I skal gå ind ad den smalle port. Den brede port fører til undergang, og vejen dertil er også bred, og der er mange, der går den vej. Til gengæld er både vejen og porten til livet smal, og det er kun få, der finder dertil."

Som jeres præst kan jeg godt mærke, at jeg tænker på de ting, vi ikke har nået i konfirmationsforberedelsen.

En af dem er, at I ikke har hørt et ord om Bjergprædikenen, som ellers er en meget vigtig tale, Jesus holdt for sine tilhængere.

Den er vigtig, fordi det er i Bjergprædikenen, Jesus fortæller, hvordan hans lære adskiller sig fra den traditionelle jødiske lære.

Den traditionelle jødiske lære har sit udgangspunkt i De Ti Bud, som dybest set kan koges ned til, at du skal handle ordentligt imod andre.

Men det, som Jesus lærer os, er, at det ikke er nok at være ordentlig udadtil, hvis dit indre er dybt fordærvet.

Hvis du udadtil opfører dig pænt, men indadtil tænker grimt om andre, så har du ikke begrebet noget som helst, og så er alt det gode, du gør, dybest set falskt og kunstigt.

Sognepræst Thea Bom Nielsen

then@km.dk

Feilbergvej 15

St. Darum

6740 Bramming

tlf. 7517 9220

Træffes ikke mandag

Graver

Thomas Bruun

Hverdage undt. mandag, fra kl. 8 - 16

tlf. 2164 2346

E-mail: darumkirkegaard@mail.dk

Menighedsrådets formand:

Jan Bjerrum

Alsædtægten 13

6740 Bramming

Tlf.: 2360 9904

Redaktion af sognebladet:

Thea Bom Nielsen (ansvarshavende)

Thomas Andersen (layout)

Menighedsrådet (tryk)

Indlæg til næste nr. sendes

senest 15. august 2025

til then@km.dk

Der skal være en sammenhæng imellem det ydre og det indre – det er dét, Bjergprædiken handler om.

Den hedder Bjergprædiken, fordi han stod på et bjerg, da han prædikede. Det var også på et bjerg, Jesus senere stod frem for nogle af sine disciple badet i lys, hvilket fik dem til at tro, at han havde en helt særlig forbindelse til Livets Gud.

Det skete også på et bjerg, da Moses i sin tid efter sigende talte med Gud igennem en brændende tornebusk, og det var også på et bjerg, Moses senere modtog de to stentavler med De Ti Bud.

I Bibelen er der flere historier om folk, der er kommet Gud nærmere på et bjerg, og derfor betragtede man bjerget som et sted, hvor man i højere grad kunne forvente Guds nærvær end andre steder.

Det er måske på grund af denne symbolik omkring bjerget, at prædikestolen i en kirke ofte er placeret så højt oppe – for at efterligne situationen omkring Bjergprædiken.

Helt lavpraktisk er det jo også bare smart med prædikestolens placering, fordi alle på bænke så rent fysisk har bedre betingelser for at høre, hvad der er at høre, end hvis præsten stod og mumlede for sig selv oppe ved alteret.

Så man kan altså sige, at enhver prædiken er et forsøg på en Bjergprædiken: En fortolkning af, hvad nogle gamle ord i virkeligheden betyder, et forsøg på at genoplive de gamle ord, og et forsøg på at bringe os alle sammen nærmere imod en overensstemmelse imellem det ydre og det indre, hjerte og handling.

"I skal gå ind ad den smalle port. Den brede port fører til undergang, og vejen dertil er også bred, og der er mange, der går den vej. Til gengæld er både vejen og porten til livet smal, og det er kun få, der finder dertil."

Så der er altså to veje, ethvert menneske kan vælge imellem.

En bred vej, der fører til en bred port og til undergang, og en smal vej, der fører til en smal port og til livet.

Jeg forestiller mig, at den brede vej vel er som en tysk motorvej på skiftedag i uge 28; asfalteret, så den er let at køre på, overtrafikeret, larmende; små biler skal passe på, når lastbilerne kommer tordnende bagfra i høj fart.

Og den smalle vej - den er vel omvendt omgivet af stilhed, som en skjult skovsti, der dårligt er trådt ned, fordi så få mennesker kommer der – ikke så let at gå på, lidt bumpet og huller.

Og den brede vej er let at færdes ad, men den fører til undergang.

Og den smalle vej er bøvlet at færdes ad, men den fører til livet.

At gå på den brede vej betyder, at man gør det, som alle andre gør, og at man lever et ubevidst liv, hvor man bare lader sig føre med strømmen.

At gå på den smalle vej betyder, at man har gjort sig bevidst om, hvad der virkelig har betydning og værdi for livet, og at man vil følge dét, og derfor skal gå anderledes alene.

Og igennem tiden er det her med den smalle og den brede vej gang på gang blevet fortolket på en intolerant og ekskluderende måde, hvor man bare siger, at den smalle vej er for de kristne, og den brede vej er for alle de andre fjolser, som ikke ved, hvad der er bedst for dem selv.

Sådan er det ikke.

For Jesus ville aldrig have sagt noget til os, der havde til hensigt at udelukke andre, så vi kunne fremhæve os selv som bedre på bekostning af de andre.

Tværtimod er det sådan, at i Jesu lære går det altid skidt for dem, der fremhæver sig selv, lader deres ego styre og dømmer andre ude; dem, som er selvretfærdige og frem for alt vil have ret, de har ligesom udelukket sig selv fra alt, der har med fællesskab og kærlighed at gøre.

Nej, det er ikke så enkelt med den brede og den smalle vej, som tidligere tider har påstået.

Det er ikke så enkelt, at vi bare kan sige, at når bare man er døbt og konfirmeret, så er man bedre stillet end dem, der ikke er, og så kan man ellers frit gå rundt og fremhæve sig selv, være egostyret og dømme de andre ude.

Det er en misforståelse af, hvad nåde og frelse betyder, for så er der jo ikke overensstemmelse imellem det indre og det ydre – og dåb og konfirmation er altså ydre ting.

Det er milepæle, der står langs den brede vej:

At få sit barn døbt og at blive konfirmeret, det er for langt de fleste noget, man bare gør, ganske ubevidst, fordi sådan er traditionen – og når noget er tradition, så er det jo, fordi alle gør det samme igennem en årrække uden at stille for mange spørgsmål til det.

Vi kan godt lide traditioner, vi følger dem, og vi sætter dem sjældent under lup og undersøger, hvorfor vi egentlig bevarer dem – men dét ville måske ikke være så dårligt, bare ind imellem? Måske ville det få os til at holde mere af dem?

Lige så snart vi stiller spørgsmål til noget, undrer os, åbner for nysgerrigheden, åbner for muligheden af, at tilværelsen kunne ses i et andet lys, ja, lige så snart, vi bare våger at åbne øjnene for livets muligheder, så slår vi øjeblikkeligt ind på en smallere vej.

En smallere vej, der er svær at gå på.

En smallere vej, som kræver, at man er vågen og holder øje med, hvor man sætter foden næste gang.

En vej, som er lidt bumpet og hullet, hvor der er risiko for, at man falder og slår sig, og hvor man selv må slå grenene væk med hænderne, for ikke at få dem i øjnene.

En vej, hvor der stilles spørgsmål til tingene, hvor det er tvivlen og usikkerheden, der råder i stedet for skråsikkerheden, overbevisningerne og principperne, og hvor alle de færdselsregler, samfundet har vedtaget, er sat ud af spil.

På den smalle vej er vi nødt til at sætte farten ned.

Også, fordi vi før eller siden kommer forbi én, der er faldet, og som skal ha' hjælp til at komme på benene igen.

Men det er dén vej, der fører til livet, siger Jesus.

Og da må vi så indse, at livet er måske noget andet end, hvad vi ellers har fået at vide ude på den brede vej.

Livet er ikke bare noget, der varer fra fødsel til død, og som er betinget af, om man nu trækker vejret og formår at opretholde sin eksistens med mad og drikke.

Tilværelsen på den brede vej, hvor man nøjes med at følge samfundets vedtagne begreb om, hvad livet er og hvad livet handler om, det er i virkeligheden slet ikke liv, sådan som Jesus mente liv, når han sagde "livet."

Den brede vej er bare tilværelsen, livssituationen, omstændighederne, den fysiske oplevelse af at være en krop i verden, der ser verden og medmenneskene fra sit eget begrænsede synspunkt.

Livet, som vi kan nå til ved at turde slå ind på den smalle vej, den med alle spørgsmålene og al tvivlen, det er en dyb erfaring af, at der er overensstemmelse mellem det ydre og det indre.

Og ikke bare sådan, at der er overensstemmelse imellem det, jeg mener, og det jeg gør, men sådan, at der er overensstemmelse imellem mig og dig og den verden vi begge lever i – den verden vi alle skal kunne holde ud at leve i.

Sådan en samhørighed med sit medmenneske og skaberværket er ikke noget, man kommer sovende til.

Og det er ikke noget, man får del i ved at suse derudad på den brede vej, og det er derfor, Jesus siger, at den vej fører til undergang – for den fører ingen steder hen,

udover enden af din egen, begrænsede tid på jorden.
Derfor handler det virkelig ikke om at komme først uanset, hvad samfundet siger.
Det handler om at tage sig god tid, sætte farten ned, holde pauser, åbne øjnene, og tage så meget som muligt ind med hvert eneste åndedrag.

Så, kære konfirmander – konfirmationsdagen skulle I nødig se som afslutningen på jeres forhold til folkekirken og kristendommen.
Det skulle derimod gerne være begyndelsen, der får jer til så småt at få øje for den smalle vej, som også er en mulighed.
Der vil I med tiden lære en masse af det, vi ikke har nået i konfirmationsforberedelsen, for livet lærer man ved at leve det, ikke ved at høre om det i en undervisnings-situation.

Jeg vil selvfølgelig slutte af med at ønske jer en fantastisk dag og alt det bedste i fremtiden. Og det bedste jeg kan ønske for jer, det er ikke en meningsløs tilværelse med fart på, hvor I suser ubekymret afsted ad en vej uden de mindste bump.
Det bedste jeg kan ønske for jer, det er et rigtigt liv, et stærkt og kærlighedsfuldt liv, hvor tiden indimellem går langsomt, hvor I er vågne, træffer vigtige og svære valg, og mærker al den tvivl og usikkerhed, der hører dét til, og hvor I ser medmenne-sket, der har brug for hjælp, og hvor I selv forstår at tage imod den hånd, der fra dåben, i dag og alle dage er rakt frem imod jer fra Livets Gud. Amen.

Høstfejring og konfirmandopstart

Høstgudstjenesten afholdes den tredje søndag i september.
I år er det den 21. september.

Efter gudstjenesten er der en forfriskning, og der er mulighed for at deltagerne med-bringer eventuel overflod fra haverne/drivhusene, som andre kan få glæde af.

I forbindelse med gudstjenesten er der også indskrivning af nye konfirmander, så det ville være dejligt at se dem, der skal konfirmeres i 2026 sammen med deres for-ældre/søskende/faddere.

Læs mere i næste sogneblad i starten af september!

Nyt fra menighedsrådet: Forenkling forude?

For tiden har vi en kirkeminister, som synes at gå vældigt op i kirkelige anliggender. Kirke- og kulturminister, Morten Dahlin, har derfor blandt andet sat sig for, at menighedsrådsarbejdet skal gøres mere tilgængeligt og enkelt at udføre. Det er godt at høre, for de senere år er bureaukratiet taget til, og man skal blandt andet have mellemstort kørekort til PC for at kunne følge med.

Derudover er vi også afhængige af, at der i blandt de valgte medlemmer er nogen, der har et vist kendskab til eller en interesse for økonomi og budgetter, personaleledelse og mødekultur. Menighedsrådsarbejde er meget andet end kaffebrygning og åndeligt kulturarbejde til glæde for sognet!

Morten Dahlin og hans "forenklingskommission" (et ord stavekontrollen på min computer ikke er bekendt med) har for nuværende valgt at sætte fokus på embedsboligerne, altså landets præstegårde, som i dag er menighedsrådenes ansvar. Dahlin mener, at varetagelsen af embedsboligen er et alt for tungt

ansvar at placere på menighedsrådet og vil gerne flytte dette ansvar opad, altså til provstiet. (Hvert sogn/pastorat hører under et provsti, som hører under et stift. Darum Sogn hører under Ribe Domprovsti, som er ét af de 8 provstier, vi har i Ribe Stift, som udgøres af 200 sogne.) Det er kirkeministerens opfattelse, at præstegården let kan blive et stridspunkt, hvor præst og menighedsråd ender i konflikt med hinanden. Dette er der skam eksempler på – det sker – men hvorfor det sker, er komplekst, og kan lige så vel begrundes i en urimelig præst som i et uforstående, eller i nogle tilfælde ligefrem fjendtligt indstillet, menighedsråd, eller et menighedsråd, der har for meget at se til i forvejen.

I dag er det Darum Sogns menighedsråd, der ejer præstegården og har ansvaret for, at den vedligeholdes tilbørligt og fornyes om nødvendigt. Som bekendt for mange gennemgik præstegården en gennemgående renovering i 2010'erne, da den var under angreb af skimmelsvamp. Daværende menig-

Foto: Ingrid Jensen

hedsrådsformand, Anton Nielsen, erindrer ikke at have ligget søvnløs over det omfattende arbejde, der var forbundet med at renovere præstegården til den stand, den har i dag.

Det omfattende arbejde var ellers ikke alene begrænset til alle beslutningerne, der skulle tages, men også sognets splittelse i spørgsmålet om, hvorvidt præstegården burde jævnes med jorden, og der skulle bygges noget helt nyt (hvilket ikke kunne komme på tale, da præstegården fra 1725 er en fredet bygning.) Anton Nielsen indrømmer, at han nok var bekymret to gange igennem processen: Da omfanget af skimmelsvampen kom for en dag og så da arkitektfirmaet gik konkurs. Og det ville vel kunne bekymre enhver – også én, der er ansat i provstiet! "Men var det besværet værd?" spurgte jeg Anton Nielsen, og han var ikke i tvivl: "Ja. For da præstegården var færdig, så var vi jo stolte af det arbejde, vi havde gjort." Ja, for det hele var jo menighedsrådets for tjeneste!

Anton Nielsen syntes ikke om tanken om, at ansvaret flyttedes over til provstiet.

"Præstegården er sognets hus," blev vi enige om.

I forlængelse heraf synes det at undre en del menighedsråd, at Morten Dahlin har valgt dette fokus i forenklingsarbejdet. Blandt andet fordi, hvis tiden burde have lært os én ting, så er det, at det som regel er en ret dårlig idé at flytte ansvaret opad. Det plejer at gøre tingene unødvendigt komplicerede og øge bureaukratiet. Desuden er landets (stif-

tets) præstegårde så forskellige, at det ikke vil være realistisk at lave en bureaukratisk model med "one size fits all."

Darum menighedsråd ville langt foretrække, at forenklingsarbejdet fokuserede på at lette det administrative arbejde, der er forbundet med at være med i menighedsrådet. De mange møder, man forventes at gå til udover menighedsrådsmøderne, hvor man sættes ind i de forskellige poster, som åbenbart er blevet så vanskelige at varetage, at det kræver et hav af kurser og kendskab til Folkekirkens IT.

Tiden foran skærmen, hvor den ene mail tager den anden, hvor man sidder dér alene og laver frivilligt arbejde, som for en stor del forbliver helt usynligt for sognet – ganske modsat en smuk, nyrenoveret og funktionel præstegård. Eller også – siger jeg for egen regning – skulle menighedsrådsmedlemmernes tunge poster udløse et noget større honorar end det er tilfældet i dag.

Den nuværende "løn", som går til menighedsrådsformand, kasserer, kontaktperson og kirkeværge er til grin i forhold til det arbejde, som de gør.

Men det ville de aldrig selv sige offentligt i Darum – så nu sagde jeg det.

Det bør til slut for en ordens skyld nævnes, at provsten i Ribe Domprovsti, Morten Thaysen, heller ikke mener, at provstiet kan varetage embedsboligerne bedre end menighedsrådet.

*På menighedsrådets og egne vegne,
Thea Bom Nielsen (sekretær)*

Øvrige nyheder:

Arrangementsudvalget har i år besluttet, at vi ikke afholder den sædvanlige uden-dørs gudstjeneste. I stedet vil vi lave et høstarrangement, som bliver ud over det sædvanlige! Det er nemlig forfriskende at prøve noget nyt for os alle! Menighedsrådet har også besluttet, at Darum skal være "prøve-sogn" for forslagene til nyt dåbsritual, fremført af dåbskommisionen. Læs mere om dette på www.folkekirken.dk > Dåb > Dåben til eftersyn.

Men kom helst bare og oplev det i kirken ved kommende dåb!

Sogneudflugt 2025 - LØRDAG DEN 21.JUNI

TIL SCHACKENBORG SLOT

Besøg med rundvisning og kig rundt omkring

Middag på BALLUM
SLUSE KRO

Bemærk: Sogneudflugten finder sted på en lørdag
og turen er lidt kortere!

Program:

Kl. 09.00: Afgang fra Darum kirke P-plads med Darum Busser

Kl. 10.15: Ank. Schackenborg slot – her kan
nydes medbragt formiddagskaffe

Kl. 11.00: Start på rundvisning med guide

Kl. 12.15: Afgang til Ballum Slusekro for middag
og efterfølgende
eftermiddagskaffe/te og dessert

Kl. 16.00: Afgang fra Ballum Slusekro

Kl. 16.45: Ankomst Darum

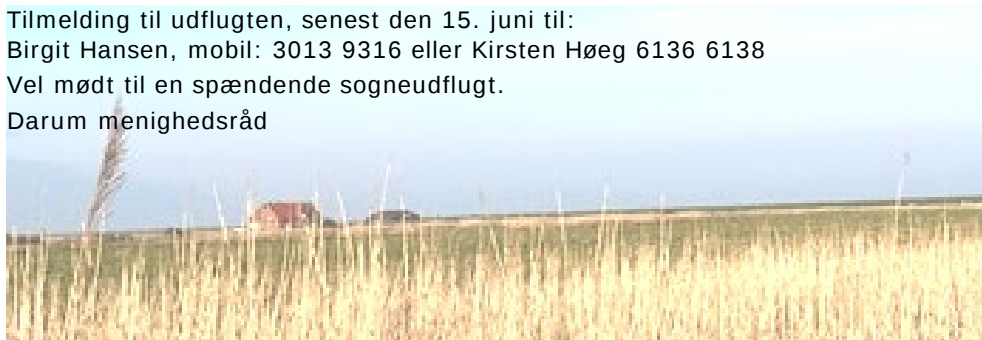
Pris: 250 kr. pr. person (betales på turen i bussen kontant eller MobilePay)

Tilmelding til udflugten, senest den 15. juni til:

Birgit Hansen, mobil: 3013 9316 eller Kirsten Høeg 6136 6138

Vel mødt til en spændende sogneudflugt.

Darum menighedsråd

Nyt fra Lokalrådet

Grundlovsmøde torsdag d. 5. juni kl. 13.30

Darum Lokalråd og Menighedsråd afholder traditionen tro grundlovsmøde i præstegårdshaven.

Mødet starter med gymnastikopvisning. Herefter fællessang. Tale. Kaffe/kage v. 5. klasse. Hygge. Årets taler er Søren Byskov, Leder af Bramming Egnsmuseum 2020-2024. Uddannet mag. art i etnografi og socialantropologi samt ph.d. i historie. Tema for talen er "Hvordan skal ungdommen bære vores håb om en bedre fremtid?". Yderligere informationer om Grundlovsmødet kan ses på hjemmesiden darum.dk.

Hollænderskoven-projektet

De renoverede stier i Hollænderskoven og det nye bordbænkesæt ved Dammosen blev indviet d. 3. maj. Det gik rigtig godt på trods af vejret. Der var tale og snoreklipping ved Karsten Degnbol, sang og gåture på stien. Der var ca. 30 deltagere, der trodsede regnen.

Bygningskultur i øjenhøjde

Nationalpark Vadehavet har ønsket at sætte fokus på vores bygningsarv. Darum er jo udnævnt til en Formel 1-landsby – landsbyen har en national høj værdi og er særligt bevaringsværdig. Det gælder de gamle marskgårde, men også vores grønninger og grønne indkig.

Vi var omkring 30 til et meget spændende arrangement d. 12. maj, hvor arkitekt Helene Plet (hende med "Darum Landsbyplan") og medlem af Esbjerg Byfond Mette Slyngborg fortalte om vores kulturarv her i Darum, gode råd til at passe på den og at det enkle faktisk er kendetegnende for Darum, og dermed nemmere at passe på. Der var oplæg, gåtur, spising og workshop. På gåturen så vi små detaljer, som havde en stor effekt. I workshoppen så vi også eksempler på, hvordan det samme hus kunne se vidt forskelligt ud alt efter farve, valg af tag etc. Eller hvordan en vej kunne se lukket ud med hække eller åbnet op ind mod husene, hvordan belægningen på fortovet viste landsbymiljø eller det modsatte eller måske bare kaos. Det var en interessant og lærerig aften. Generelt har vi i Darum et inviterende miljø ind mod husene. Og at husene er synlige, gør også at alle kan nyde de flotte gamle gårde og nyere huse. Det gav virkelig lyst til at passe på vores dejlige landsby.

Seniorbofællesskab i Darum / Grøn Boligrotation

Landdistrikternes Fællesråd har nu afsluttet deres rapport om Darum i forhold til Grøn Boligrotation.

Hele rapporten kan læses på darum.dk. I rapporten er også resultatet af spørgeskema-undersøgelsen fra januar 2025. Her er highlights fra denne:

I Darum udfyldte 152 undersøgelsen, hvilket er rekord for alle landsbyer

- 52 ønsker at flytte indenfor 5 år
- 49 ønsker at flytte indenfor 10 år
- 33 % (50) er interesseret i at flytte i et bofællesskab,
- 40,4 % (61) er måske interesseret i at flytte i et bofællesskab
- 34,25 % (51) foretrækker et bofællesskab for seniorer
- 24,66 % (37) foretrækker et aldersblandet bofællesskab

Arbejdsgruppen arbejder videre på etablering af et seniorbofællesskab i Darum. Det er et omfattende og langsommeligt arbejde, men det går langsomt fremad.

Landsbyfilm

Den 28. maj bliver der filmet til vores nye Darumfilm. Vi har intentioner om at vise alle Darums gode sider frem, i ord og billeder. Alle foreninger kan bidrage med forskellige input til dagen. Så hvis du ser en drone eller et kamera den dag, så er det til vores alles film. Filmen bliver offentliggjort så snart den er færdig.

*På Darum Lokalråds vegne
Helle Ertmann*

STRIKKCAFÉ:

Finder sted i sognehuset, Feilbergvej 15A,
på mandage i lige uger fra kl. 19.00- 21.30.

Pris: Gratis at deltage – der er kaffe/te.

Sommerpause juni, juli, august.

Dato for ny sæson: Mandag den 1. september.

Kontaktpersoner:

Hanne Landbo Christensen tlf. 2175 8575 og Birgit Hansen tlf. 3013 9316.

Vel mødt - alle er velkomne uanset strikkefærdigheder.

LÆSEKREDS:

Finder sted i sognehuset, Feilbergvej 15A,
på onsdage i ulige uger fra kl. 14.00 – 16.00.

Dato for ny sæson: Onsdag den 27. august

Kontaktperson: Hanne Sørensen tlf. 2163 5397

Vel mødt - alle er velkomne.

Nyt fra Darum Børneby

Forårsfest i Bistadet – en dag fyldt med sol, smil og farvel til skovbierne

I strålende solskin og lune forårstemperaturer fejrede vi i slutningen af marts en vellykket og helt særlig forårsfest i Bistadet. Gymnastiksalen og skolegården summede af glade børn, forældre og medarbejdere, og stemningen var præcis så dejlig, som man kunne håbe på.

Det var en fest med lidt ekstra tyngde – vores kære skovbibørn blev nemlig "sparet ud" af børnehaven på fineste vis! Med store smil, klapsalver og måske en enkelt tåre i øjenkrogen blev de sendt godt afsted videre til førskolen ovre i SFO'en. En stor og vigtig milepæl, som vi er stolte af at markere sammen.

Det var også den første forårsfest med vores nye lederduo ved roret – og hvilken debut! Alt klappede, stemningen var i top, og det var tydeligt, at vi går en lys og tryk fremtid i møde sammen med dem.

Tak til alle, der var med til at gøre dagen helt særlig. Forårsfesten 2025 var endnu engang en vellykket tradition i Børnebyen.

Diana Korsgaard

Darum Legatet

Fondsbestyrelsen for Darum Legatet holdt møde midt i maj.

Her blev det vedtaget, at der i år uddeles legatportioner til udeboende ansøgere. Ansøgningsskemaet for uddelingsåret 2025 blev også gennemgået og rettes til, og der åbnes for ansøgning i august, som sædvanlig. Det eneste gyldige ansøgningsskema vil i august kunne findes på www.darum.dk > Om byen > Darum Legatet. Vær opmærksom på, at retningslinjerne, som tydeligt fremgår af ansøgningsskemaet og vejledningen hertil, skal overholdes. Ansøgninger, der ikke opfylder kravene eller er mangelfuldt udfyldt, kassereres. Legatmodtagerne får besked igennem navnenes offentliggørelse i december-udgaven af Darum Sogn og på www.darum.dk.

Pengene vil blive sat ind på modtagernes konto i løbet af første kvartal af 2026.

Fondsbestyrelsen

Thea Bom Nielsen (formand)

Helle Ertmann (Darum Lokalråd)

Steve Lindhardt (Leder af Børnebyen)

Fra Sognearkivet

KØBMANDSBUTIKKER/BRUGSFORENING I ST. DARUM

Før 1850'erne fandtes der ingen købmandsbutikker i Darum. Lokalbefolkningen solgte deres produkter i Ribe og forsynede sig der med de kolonialvarer, som de havde brug for.

Den ældst kendte hører i St. Darum er i Niels Thomsen, som i 1820'erne giftede sig med enken fra Rebslagerhuset, Sviegade 26.

Gl. Sognevej 5

I 1854 kom Peder Lambertsen som handelsbetjent til Darum og lejede hører Iver Adam Hansen Huus' storstue til købmandsbutik – Gl. Sognevej 5. Peder Lambertsen byggede i 1858 et stort hus til købmandsforretning, nuværende Sviegade 2. Her drev han i godt 10 år en større forretning både kolonial- og produkthandel. I 1868 måtte han dog afstå forretningen og ejendommen, idet han måske "havde levet lidt over evne".

Sviegade 2, Købmandsbutik til venstre

Fra 1876 fungerede huset også som Darum Kro. Huset blev nedbrudt i 1919, og Afholdshotellet blev opført på grunden.

L.C. Lassen fra Varde var forpagter af købmandsforretningen i flere år. Han byggede i 1875 et hus på Knold, som det kaldtes dengang (Sviegade 3A) og indrettede en købmandshandel der. Lassen blev ikke længe på sin nybyggede ejendom. Efter et par andre købmænd havde drevet forretningen i nogle år, kom Kristian Jepsen i 1885 og overtog landejendommen og købmandshandlen på Æ Knold. Der er reminiscenser af den skrå væg fra indgangsdøren til butikken den dag i dag.

*Sviegade 3A,
(Sviegade 2
anes til højre)
1900-1907*

*Sviegade 3A,
Interiør 1904*

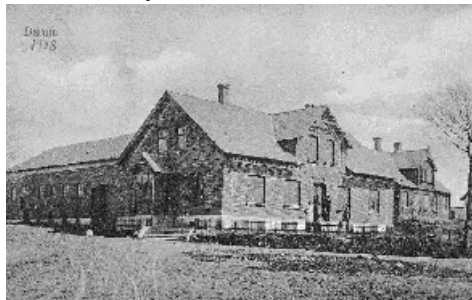
Før år 1900 begyndte der at røre sig tanker om oprettelse af en brugsforening. Darum Brugsforening lejede sig ind i hjørnet af Kristian Jepsens købmandsbutik i 1888 og Jepsen blev ansat som den første brugsforeningsuddeler. Han var en dygtig og pålidelig mand, som fungerede indtil sin død i 1906. Jepsen blev kun 48 år gammel. Hans datter Ingeborg, som havde hjulpet ham en del år, fortsatte derefter som uddeler indtil 1908.

I 1906 var der bred enighed om, at Brugsforeningen skulle have eget hus.

Opførelsen af Darum Brugs, 1907

Det blev opført i 1907 og kom til at koste 14.600 kr., foruden grundprisen på 3.300 kr. Brugsen kom til at ligge på Refshedevej 2.

Darum Brugs, 1908

Søren P. Pedersen blev ny uddeler og var det til 1929, da sønnen Søren Brorsen Pedersen overtog den daglige ledelse af Brugsen, for at være uddeler indtil 1964.

Darum Brugs gennemgik i 1988 en betydelig udvidelse, hvor indgangspartiet blev flyttet til nordgavlen. Uddelerparret var på det tidspunkt Rita og Bent Sandholt. Brugsforeningen blev nedlagt i 1993 og Marita og Børge Hundebøl købte hus og butik og åbnede MB Marked. I 2004 blev butikken solgt til KWIK SPAR og i slutningen af 2005 blev forretningen nedlagt.

Huset på Feilbergvej 16 blev bygget i 1913. Oprindeligt var der skomagerværksted, men i første halvdel af 1920'erne blev huset overtaget af en

købmand, der hed Axel Kruchov. Efter flere ejere blev forretningen i 1954 solgt til Elly og Carlo Aae. De havde den til 1996, hvor den blev nedlagt.

Indvielse af "Min Købmand", 2025

Byen St. Darum har været uden købmandsbutik/Brugs i 20 år. I 2020 var der en stærk lokalindsats for at få en købmandsbutik til Darum. Der blev indsamlet godt 3 millioner kroner til butikken under kæden "Min Købmand", som åbnede den 20. marts 2025 på Gl. Darumvej 7.

Tekst: Birgit Thomsen, Darum Sognearkiv.

Kilder: P.J. Nielsen: "Fra Darum Sogn". "Fra Darum Sogn 1920 – 2010". udgivet af Darum Sognearkiv, 2012. Sort/hvide fotos fra Darum Sognearkiv, kan ses på Arkiv.dk. Farvefotos af "Min Købmand", Birgit Thomsen.

Nyt fra dagplejen

Henover foråret har vi været med til flere arrangementer.

Da købmanden åbnede, var vi med, med flag og hurra råb. Vi var så heldige at vi fik lækre chips.

Børnebyen inviterede os til, Royal Run. Vi mødtes alle til fælles start på skolen, hvorefter vi gik en fin lille rute i skoven, vi snød lidt og tog en gen-

vej, for de små ben blev lidt trætte. Tilbage på skolen fik børnene fine stempler med en krone på, meget stort. Vi sluttede af med lidt leg på multibanen og et æble, inden det gik hjemad.

Affaldsindsamlingen deltog vi også i, sammen med børnebyen. Vi mødtes alle og gik en tur

rundt i byen, hvor vi samlede affald. Lidt hunde"prutter" blev det også til. Vi sluttede sammen med Børnebyen hos købmanden hvor vi fik en velfortjent is for strabadserne.

Børnene nyder at være med sammen med de ældre børn, som gerne kommer hen og hilser på. At være med til disse arrangementer, gør også overgangen fra dagpleje til børnehave nemmere for børnene.

Vi holder pause fra vores Legestue i Darum Kultur- og Fritidscenter. Frem til efteråret mødes vi forskellige steder i Darum. Vi skal opleve nærmiljøet, hinandens haver, børnehavens legeplads mv. Vi håber på tørvejr, især disse dage, men skulle regnen sile ned, er vi så heldige, at vi har mulighed for at låne skolens gymnastiksal. Her leger vi med de forskellige redskaber de har, laver redskabsbane mm.

Den 14. maj 2025 var det Dagplejens dag. Her mødtes vi hos købmanden, med pyntede barnevogne, med flag og balloner.

Herefter gik vi en tur i byen, og endte ved Kvindeegen, hvor vi hængte Nærværs hjerter op i træet.

Vi har fokus på det som dagplejen kan, og det er blandt andet det nærvær vi har og kan give i de små grupper. Hjerterne vil hænge og pynte et par uger, hvorefter vi tager dem ned igen.

I kommunen er vi 53 dagplejere som har sagt ja til at deltage i et projekt som hedder Vi Leger Sammen (VLS). Os dagplejere i Darum deltager i dette.

Det går ud på at vi har fokus på at styrke børnenes sprog, gennem nærværen-

de samtaler. Børnene møder mange forskellige ord og sproglege i hverdagen. Børnene får styrket deres sprog, de får begyndende forståelse for matematik (f.eks. former og tal). De eksekutive (hukommelse og koncentration) og de socioemotionelle kompetencer (følelsesmæssig/indgå i sociale relationer). Vi har små plakater vi hænger op på vores legeværelse i børnehøjde, så børnene har mulighed for at kigge på dem. Det giver mange gode snakke.

Vi har bestemte ord 2 uger ad gangen hvorefter det skifter til nye ord, og nye plakater.

Dette er noget børnene er meget interesseret i. De fleste har nu styr på hvem der har prikker, striber eller tern på f.eks. tøjet. De ser trekanter (hajtænder) når vi er på tur, og nogle er også ved at fange om der står nr. 1, 2, 3... på husene. Så ser i os stoppe op foran dit hus, pege og kigge er det derfor.

Den 2. juni vender Julie tilbage fra barsel. Vi glæder os meget, også til at få flere venner vi kan lege med.

*Hilsen dagplejerne i Darum.
Anne Grethe, Tove, Julie og Heidi*

Sognekalender

...det sker i byen bag diget...

Juni

04.06. kl. 16.00: Ordinært menighedsrådsmøde i sognehuset

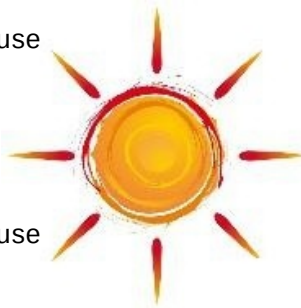
05.06. kl. 13.30: Grundlovsmøde i Præstegårdshaven.
Grundlovstaler Søren Byskov

14.06. kl. 10.00 :Darum Landsbyfestival

21.06. kl. 09.00 :Sogneudflugt 2025 – for program og tilmelding se side 8

26.06. kl. 19.00: Aftensang ved diget, Sneum sluse

GOD SOMMER

Juli

31.07. kl. 19.00: Aftensang ved diget, Sneum sluse

August

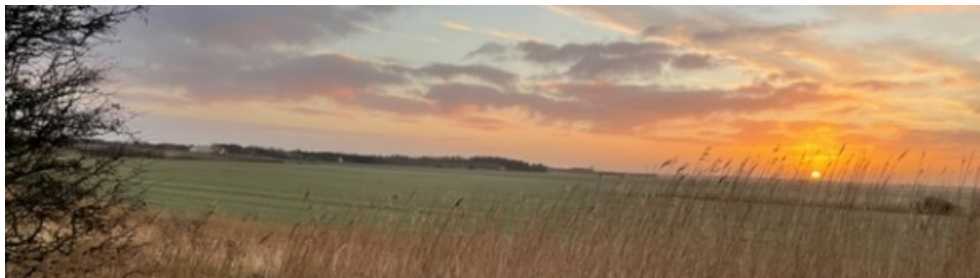
15.08. : Deadline for indlevering af indlæg til sognebladet

28.08. kl. 19.00: Aftensang ved diget, Sneum sluse

September

09.09. kl. 14.00: Åbent Sognehus v. Bente Kjøller

25.09. kl. 14.00: Litteraturkreds i Sognehuset.
"De fortabte sønner" af Sune og Andreas Gylling Æbelø.
Tilmelding til Thea Bom Nielsen på then@km.dk.
Omtales i næste blad.

Gudstjenester i Darum Kirke

1. juni 6. søn. e. påske	10.30	
8. juni Pinsedag	10.30	Nadverritualet messes
9. juni 2. Pinsedag	10.30	Kirketrioen medvirker
22. juni 1. søn. e. Trin.	10.30	
29. juni 2. søn. e. Trin.	10.30	
6. juli 3. søn. e. Trin	09.00	Charlotte Rossel
13. juli 4. søn. e. Trin.	09.00	Martin Ingemann Jensen
27. juli 6. søn. e. Trin.	10.30	
3. august 7. søn. e. Trin.	10.30	
10. august 8. søn. e. Trin.	10.30	
17. august 9. søn. e. Trin.	10.30	En teologistuderende prædiker
24. august 10. søn. e. Trin.	10.30	Børne-/familiegudstjeneste
7. september 12. søn. e. Trin.	9.00	Charlotte Rossel

Tidspunkterne kan også ses på tavlerne ved kirken og på www.sogn.dk/darum.

På kirketavlerne annonceres det, hvis en søndagsgudstjeneste ændres til børne-/familiegudstjeneste efter dåbsforældres ønske.

Skal I holde barnedåb? Henvend jer i god tid til præsten. Og husk, at barnedåb fortrinsvist finder sted om søndagen.